



# വിലാഹത്തും കുടുംബവാഴ്ചയും

■ “... വലീഫമാരുടെ കുടുംബഭരണത്തെ എതിർത്തതിനാലായിരുന്നു ഹുസൈനെയും കുടുംബത്തെയും ഇല്ലായ്മ ചെയ്തതെന്ന് വായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശിയാക്കൾ ഈ രക്തസാക്ഷിത്വം പേരിയവരുടെ പിൻഗാമികളല്ലേ? പ്രവാചകന്റെ പാരമ്പര്യമുള്ളവർ, അവരുടെ അനുയായികൾ, അനീതികളെ എതിർത്തവർ, ചരിത്രത്താളുകളിലൂടെ കടന്നുപോകുമ്പോൾ എന്റെ മനസ്സുകൾ അവരിലേക്ക് ആർദ്രമാകുന്നു. എന്തുകൊണ്ട് ചരിത്രത്തിൽ ഒറ്റപ്പെട്ടവരായി അവർ.”

“അതെ, തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട അവസാനത്തെ വലീഫയായ അലിക്കെതിരെ കലാപമുയർത്തി ഉയർന്നുവന്നവനായിരുന്നു മുആവിയ. അലിയുടെ രക്തസാക്ഷിത്വത്തിനു ശേഷം വാളിന്റെ ഫലത്താൽ വലീഫയായി അവരോധിക്കപ്പെട്ട മുആവിയയുടെ സൈനിക ശക്തിക്കുമുമ്പിൽ അവസരവാദത്തോടെ അടിയറവെച്ചവരാണ് ഇന്ന് മുസ്ലിംകളെന്ന പേരിൽ ലോകമെമ്പാടുമുള്ള, ശീഇുകളല്ലാത്ത, നീ കൂടി ഉൾപ്പെട്ടവർ. സുന്നികളെന്ന പേരിൽ അവരൊറ്റ കക്ഷിയായിരുന്നു, അന്ന്. അവസരവാദത്തിന്റെ, വഞ്ചനയുടെ കറയുണ്ട് വാസ്തവത്തിൽ നിങ്ങളുടെ ചരിത്രത്തിൽ. ഇസ്ലാമിലെ അന്തഃചരിത്രമൊഴിവാക്കാൻ ശക്തനായ നേതാവിനു മുന്നിൽ അണിനിരക്കുകയായിരുന്നത്രെ! അതെ, ശക്തിക്കുമുമ്പിൽ നീതി മുട്ടുകൂത്തി! മുആവിയക്ക് ശേഷം വിലാഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന തത്ത്വങ്ങൾ കാറ്റിൽ പറത്തി കുടുംബഭരണത്തിലേക്ക് അധികാരം നീണ്ടു.”

ഇങ്ങനെ വായിക്കാവുന്ന ചരിത്രമാണോ വിലാഹത്തിന്റേത്?

അശ്റഫ് മുഹമ്മദ് കച്ചായി

വിലാഹത്തിനെയും ശീഇുസത്തെയും കുറിച്ച് തെറ്റായ വായനയുടെ ഫലമാണ് ചോദ്യത്തിൽ ഉദ്ധരിച്ച വരികൾ. ഇസ്ലാമിക രാഷ്ട്രത്തിലെ എല്ലാതരം പൗരന്മാരിലും പെട്ട, താരതമ്യേന ഭക്തിയും സൂക്ഷ്മതയും അറിവും ഭരണശേഷിയുമുള്ള ആരെയും കൂടിയാലോചനയിലൂടെ വലീഫയായി തെരഞ്ഞെടുക്കാം. ഇന്നത്തെ രീതിയിൽ, ജനാധിപത്യപരമായ തെരഞ്ഞെടുപ്പ്. നബി(സ) ജീവിച്ചിരുന്നപ്പോൾതന്നെ അദ്ദേഹം പ്രവിശ്യാ ഗവർണർമാരായി നിയോഗിച്ചിരുന്നത് മേൽ പറഞ്ഞ യോഗ്യതയുള്ളവരെയായിരുന്നു, സ്വന്തംകൊരെയും ബന്ധുക്കളെയും ആയിരുന്നില്ല. പിതൃവ്യനായ അബ്ബാസോ പിതൃസഹോദരപുത്രനായ അലി(റ)യോ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടായിരുന്നില്ല മുആദുബിനു ജബലിനെ നബി യമനിലെ ഗവർണറായി നിയോഗിച്ചത്; അവർക്ക് യോഗ്യതയിലും ഒരു കുറവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ‘ഉണങ്ങിയ മുന്തിരി പോലെ തലമുടിയുള്ള എത്യോപ്യൻ അടിമ തന്നെ നിങ്ങളുടെ ഭരണാധികാരിയായി വന്നാലും അയാളെ അനുസരിക്കണം’ എന്ന് നബി(സ) കൽപിച്ചതും ഏത് വംശക്കാരനും വലീഫയാവാൻ ഉള്ള സാധ്യതയിലേക്ക് വിരൽചൂണ്ടുന്നു. തനിക്ക് ശേഷം ഒരാളെയും പിൻഗാമിയായി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യാതെയാണ് നബി നിര്യാതനായത്. ആദ്യ വലീഫമാരായി യഥാക്രമം അബൂബക്കർ, ഉമർ, ഉസ്മാൻ, അലി(റ) എന്നിവർ തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടതും പ്രവാചക കുടുംബാംഗങ്ങളായിരുന്നതുകൊണ്ടായിരുന്നില്ല. ഘാതകന്റെ കുത്തേറ്റു മരണശയ്യയിൽ കിടക്കെ രണ്ടാം വലീഫ ഉമർ(റ) തന്റെ പിൻഗാമിയായി നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യാൻ ആഗ്രഹിച്ചവരിൽ ഒരാൾ അബൂഹുദൈഫയുടെ മോചിത അടിമയായിരുന്ന സാലിം ആയിരുന്നു. സ്വന്തം പുത്രൻ അബ്ദുല്ല മഹാപണ്ഡിതനായിരിക്കെ അദ്ദേഹത്തെ നാമനിർദ്ദേശം ചെയ്യാൻ ഉമർ വിസമ്മതിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനാൽ കുടുംബവാഴ്ച ഇസ്ലാമിലില്ല. അതാദ്യമായി ഏർപ്പെടുത്തിയത് പ്രഥമ ഉമവീ ഭരണാധികാരി മുആവിയ ആയിരുന്നു. മകൻ യസീദിനെ കിരീടാവകാശിയായി അദ്ദേഹം പ്രഖ്യാപിച്ചപ്പോൾ ഇബ്നു അബ്ബാസ്, ഇബ്നു ഉമർ, ഇബ്നു സുബൈർ, അബ്ദുർറഹ്മാൻബിനു അബൂബക്കർ, ഹുസൈൻബിനു അലി തുടങ്ങിയ പ്രമുഖർ അതിനെ എതിർത്തിരുന്നതാണ്. പക്ഷേ ആഭ്യന്തരയുദ്ധം ഒഴിവാക്കാൻ ചിലർ പിന്മാറിയപ്പോൾ അബ്ദുല്ലാഹിബിനു സുബൈറും ഹുസൈനുബിനു അലിയും സായുധ ചെറുത്തുനിൽപ്പിനു തയ്യാറായി, രക്തസാക്ഷിത്വം വരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇസ്ലാ

മിക രാഷ്ട്രത്തിന്റെ നിലനിൽപ്പും ഭദ്രതയും ഒരുവശത്തും വിനാശകരമായ ആഭ്യന്തരയുദ്ധസാധ്യത മറുവശത്തും പ്രശ്നമായപ്പോൾ സംയമനം പാലിച്ച പ്രവാചകശിഷ്യരെ ഒരുനിലക്കും കുറ്റപ്പെടുത്താനാവില്ല. എന്നാൽ ഖിലാഫത്തിനെ രാജവാഴ്ചയാക്കി മാറ്റുന്ന തെറ്റായ വഴക്കത്തിനെതിരെ വാളെടുത്ത ഇമാം ഹുസൈന്റെയും അബ്ദുല്ലാഹിബിനു സുബൈറിന്റെയും രക്തസാക്ഷിത്വത്തെ വിലകുറച്ചു കാണാനുമാവില്ല. അതേസമയം കുടുംബവാഴ്ചക്കെതിരെ പൊരുതി മരിച്ച ഹുസൈന്റെ പേരിൽ മറ്റൊരു കുടുംബവാഴ്ചാ സിദ്ധാന്തം കെട്ടിയുറപ്പിച്ച ശീഘ്രസത്തെ ഒരർഥത്തിലും ന്യായീകരിക്കാൻ വയ്യ. കേവല ചരിത്രമായി കഴിഞ്ഞ നിർഭാഗ്യകരമായ സംഭവങ്ങളുടെ പേരിൽ ഇന്നും മുസ്ലിം ലോകം സുന്നി-ശീഘ്ര വിഭാഗീയതയുടെ ശാപംപേറുന്നതുകൊണ്ട് മഹാ അബദ്ധമാണ്, പരാജയ കാരണവുമാണ്. ചരിത്രം വേട്ടയാടുന്ന ഒരു സമുദായമായി മുസ്ലിംകൾ എക്കാലവും തുടരരുത്.

### ബുദ്ധിജീവി നാട്യം

■ “സായുധ സമരം തെറ്റാണെന്ന് ഇസ്ലാം പറയുന്നില്ല. നബി തിരുമേനി കച്ചവടക്കാരൻ മാത്രമായിരുന്നില്ല. പോരാളി കൂടിയായിരുന്നു. മുസ്ലിം ലീഗ് പോലുള്ള സംഘടനകൾ സായുധിയുടെ ഇസ്ലാമിനെ ആദ്യം തൊട്ടേ ഉപേക്ഷിച്ചിരുന്നു... ഇസ്ലാമിന്റെ ആത്മീയ പരിസരത്തുനിന്ന് സഹനത്തിന്റെയും സമാധാനത്തിന്റെയും സഹവർത്തിത്വത്തിന്റെയും ജനാധിപത്യത്തിന്റെയും ഇടങ്ങൾ കണ്ടെത്താനാണ് മുസ്ലിം ലീഗ് പോലുള്ള ജനാധിപത്യ സംഘടനകൾ ശ്രമിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഇസ്ലാമിനകത്തെ ആയുധമണിഞ്ഞ തീവ്രവാദത്തെ ഭൂരിഭാഗം മുസ്ലിം സംഘടനകളും എതിർക്കുന്നത് സ്വാതന്ത്ര്യാനന്തരം ജനാധിപത്യ ധാരയിലേക്ക് കൂടുതൽ അടുക്കാനും നീതി നിഷേധത്തിനെതിരെ ജനാധിപത്യ മാർഗത്തിലൂടെ പ്രതിരോധിക്കാനും വേണ്ടിയാണ്. എന്നാൽ മുസ്ലിം ലീഗ് ജനാധിപത്യരീതികളെ അംഗീകരിക്കുകയും തീവ്രവാദത്തെ ചെറുക്കുകയും ചെയ്തെങ്കിലും അത് മുസ്ലിം സമൂഹത്തെ കൂടുതൽ മതകീയതയിലേക്കും സാമുദായികതയിലേക്കും കൊണ്ടുപോയി. മതത്തിനകത്തെ വിമോചനപരമായ ഉള്ളടക്കത്തെ പുതിയ കാലത്തേക്ക് സർഗാത്മകമായി ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരാൻ ലീഗിന് കഴി

ഞ്ഞില്ല... പോർച്ചുഗീസ്/ബ്രിട്ടീഷ് കാലഘട്ടത്തിലൊക്കെ മുസ്ലിം സമുദായത്തിനകത്ത് രൂപപ്പെട്ട സാമ്രാജ്യത്വ വിരുദ്ധ പോരാട്ടത്തെ വർത്തമാന കാലത്ത് അർഥപൂർണ്ണമാംവിധം നവീകരിച്ച് മുന്നോട്ടു കൊണ്ടുപോകാൻ ലീഗിന് സാധിച്ചില്ല... ലാവ്ലിൻ വിഷയത്തിലും ലീഗ് ശക്തമായ നിലപാട് കൈക്കൊണ്ടില്ല. സി.പി.എമ്മിനെ പ്രതിരോധിക്കാനും ലീഗിന് സാധ്യമാവുന്നില്ല. സാമ്രാജ്യത്വ വിരുദ്ധം എന്ന് പ്രത്യക്ഷത്തിൽ തോന്നിക്കുന്നതും ആഴത്തിൽ സാമ്രാജ്യത്വത്തോട് സമരസപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമിയുടെ ബുദ്ധിജീവിനാട്യങ്ങൾക്ക് മുന്നിലും ലീഗ് പതറിപ്പോയി” (‘മണ്ണും മതവും’ എന്ന ലേഖനത്തിൽനിന്ന്. പി. സുരേന്ദ്രൻ, മംഗളം, 2009 ഫെബ്രു. 19).

ഈ വിലയിരുത്തലിനോടുള്ള മുജീബിന്റെ പ്രതികരണം?

എസ്.എസ് മുസ്തഫാ റെസ്റ്റ് വെങ്ങോല, പെരുമ്പാവൂർ

യാഥാസ്ഥിതികരെന്നും മതമൗലികവാദികളെന്നും മതരാഷ്ട്രവാദികളെന്നും മൊക്കെ തികഞ്ഞ മുൻവിധിയോടെ ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമിയെ നോക്കിക്കണ്ട നമ്മുടെ ചില ബുദ്ധിജീവികൾക്ക് നഗ്നയാഥാർഥ്യങ്ങൾ മുമ്പിൽ കാണുമ്പോഴുണ്ടാകുന്ന വിഭ്രാന്തിയും ആശയക്കുഴപ്പവുമാണ് ഇത്തരം വിശകലനങ്ങൾക്കു പിന്നിൽ. രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹികവുമായ ഇടപെടലുകൾ സമുദായത്തിലെ സാമാന്യ ജനത്തിന് പൊതുവിലും മതപണ്ഡിതന്മാർക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും പ്രത്യേകിച്ചും അന്യമായിരുന്ന ഒരു കാലത്താണ് ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യത്വത്തിന്റെ ദാർശനികവും സാംസ്കാരികവുമായ അധിനിവേശത്തിനെതിരെ തുലിക പടവാളാക്കി സയ്യിദ് അബൂൽ അഅ്ലാ മൗദുദി ഇന്ത്യാ ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിൽ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചിന്തകളാണ് മുതലാളിത്ത സാമ്രാജ്യത്വത്തിനും അതിന്റെ ആത്യന്തിക പ്രതികരണമായ മാർക്സിസത്തിനുമെതിരെ വിശ്വമാനവികതയിലും സാമൂഹികനീതിയിലും അധിഷ്ഠിതമായ ഒരു ഇസ്ലാമിക പ്രസ്ഥാനത്തിന് ബീജാവാപം ചെയ്തത്. ആ പ്രസ്ഥാനം ഏഴു പതിറ്റാണ്ടുകളായി ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിൽ എല്ലാ തരത്തിലുമുള്ള സാമ്രാജ്യത്വങ്ങൾക്കുമെതിരെ സമരരംഗത്തുണ്ട്. ഇന്നാകട്ടെ ലോകസമാധാനത്തിന് മുഖ്യ ഭീഷണിയായ അമേരിക്കൻ സാമ്രാജ്യത്വത്തോട് വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത

നിലപാടാണ് ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി സ്വീകരിക്കുന്നത്. ഇത് കേവലം ബുദ്ധിജീവി നാട്യമാണെന്ന് കുറ്റപ്പെടുത്തുന്നവർക്ക് പരോക്ഷമായി സാമ്രാജ്യത്വത്തിനുകൂല സമീപനം ജമാഅത്ത് സ്വീകരിക്കുന്നതിന് ചെറിയ ഉദാഹരണമെങ്കിലും ചൂണ്ടിക്കാട്ടാൻ സാധിക്കണം. മറിച്ച് പ്രത്യയശാസ്ത്രപരമായി മൗലിക വിധോജിപ്പ് ഉണ്ടായിട്ടുകൂടി സാമ്രാജ്യത്വത്തെയും ഫാഷിസത്തെയും ചെറുക്കാൻ ഇടതുപക്ഷത്തോടൊപ്പം നിൽക്കുകയാണ് ജമാഅത്ത് ചെയ്യുന്നത്. ഒരുതരത്തിലുള്ള കച്ചവടവും ഇതിന്റെ പിന്നിലില്ലതാനും. ഇതാണോ നാട്യം?

ആർ എങ്ങനെ ഭരിച്ചാലും സമുദായത്തിന് അർഹമായ ആനുകൂല്യങ്ങൾ നേടിയെടുക്കുകയാണ് സാമുദായിക രാഷ്ട്രീയ പാർട്ടികളുടെ അജണ്ട. അവർക്കെങ്ങനെ സാമ്രാജ്യത്വത്തിനും സാമ്രാജ്യത്വദാസ്യപരമായ സർക്കാർ നയങ്ങൾക്കുമെതിരെ പൊരുതാനാവും?

### അവസാനത്തെ സൂക്തം

■ “നിങ്ങളെല്ലാവരും അല്ലാഹുവിങ്കലേക്ക് മടക്കപ്പെടുന്ന ആ നാളിലെ വിപത്തിനെ ഭയപ്പെടുവിൻ. അന്ന് ഓരോ മനുഷ്യനും അവൻ ചെയ്ത നന്മ തിന്മകളുടെ പ്രതിഫലം കണക്കുതീർത്ത് ലഭിക്കുന്നതാണ്. ആരും യാതൊരു അനീതിക്കും ഇരയാകുന്നതല്ല” (വിശുദ്ധ ഖുർആൻ 2:281).

ഏറ്റവും അവസാനമായി അവതരിച്ച ഖുർആൻ സൂക്തമിതാണെന്നാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് (ഖുർആൻബോധനം).

“ദൈവസഹായം സമാഗതമാവുകയും വിജയം ലഭിക്കുകയും ജനങ്ങൾ കൂട്ടുകൂട്ടമായി ദൈവികദീനിൽ പ്രവേശിക്കുന്നതായി നീ കാണുകയും ചെയ്യുമ്പോൾ താങ്കൾ അല്ലാഹുവിനെ സ്തുതിച്ചുകൊണ്ട് പ്രകീർത്തനം ചെയ്യുക, നിസ്സംശയം അവൻ വളരെ പശ്ചാത്താപം സ്വീകരിക്കുന്നവനാകുന്നു” (ഖുർആൻ 110:1-3).

പ്രബലമായ നിവേദന പ്രകാരം ഖുർആനിലെ ഏറ്റവും ഒടുവിൽ അവതരിച്ച അധ്യായമാണിത്. തിരുമേനിയുടെ വിധോഗത്തിനു മൂന്നു മാസം മുമ്പായിരുന്നു ഇതിന്റെ അവതരണം (ഖുർആൻ ഭാഷ്യം).

പൂർണ്ണമായി ഒന്നിച്ച് അവതീർണ്ണമായ ആദ്യ അധ്യായം സുറത്തുൽ ഫാത്തിഹയാണെന്നും ടി.കെ ഉബൈദിന്റെ ഖുർആൻബോധനത്തിൽ കാണുന്നു. അവസാനമായി ഇറങ്ങിയ ആയത്ത്

ഏതാണ്?

**മുസ പൊന്നും വെസ്റ്റ്**  
ആധികാരിക ഖുർആൻ വ്യാഖ്യാനം ഇബ്നു അബ്ബാസിൻ നിന്ന് ഒട്ടേറെ പണ്ഡിതന്മാർ ഉദ്ധരിച്ചത് പ്രകാരം വിശുദ്ധ ഖുർആനിൽ അവസാനമായി അവതരിച്ച സൂക്തം 2:181 ഉം പൂർണ്ണായുധം 110-ാം സൂറയായ അന്നസ്റും ആദ്യം അവതരിച്ച പൂർണ്ണായുധം പ്രഥമ സൂറയായ അൽ ഫാത്തിഹായുമാണ്. ഉള്ളടക്കവും ഈ വസ്തുതയെ സ്ഥിരീകരിക്കുന്നു.

## റഹ്മാനും റസൂലും ഇസ്ലാമും

■ ഇന്ത്യൻ സിനിമ ലോകം കൈയടക്കി വാഴാനും അതുവഴി ലോകത്തിന്റെ നെറുകയിലെത്തിച്ചേരാനും റഹ്മാനും റസൂലും പോലുള്ള ഇസ്ലാമിന്റെ സുന്ദര നാമങ്ങളാണ് മുൻപന്തിയിൽ നിൽക്കുന്നത് എന്നാണല്ലോ ഈ വർഷത്തെ ഓസ്കാർ നമ്മെ ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നത്? ഈ രംഗത്ത് മുസ്ലിംകൾ 'കൊയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്' ഇത്തരം നേട്ടങ്ങൾ ആധുനിക ലോകത്ത് ഇസ്ലാമിക പ്രചാരണരംഗത്ത് അനുകൂലമോ പ്രതികൂലമോ ആയ ഏതുതരം സ്വാധീനമാണ് സൃഷ്ടിക്കാൻ പോകുന്നത്?

**കെ. അസീസ് ചൊക്ലി**

സംഗീതത്തിന് എ.ആർ റഹ്മാനും ശബ്ദമിശ്രണത്തിന് റസൂൽ പൂക്കുട്ടിയും നേടിയ ഓസ്കാർ പുരസ്കാരങ്ങൾ ഇന്ത്യക്കും ഇന്ത്യൻ സിനിമയ്ക്കും അഭിമാനകരമായ നേട്ടങ്ങളാണ്. രണ്ടു പേരുടെയും നാമങ്ങൾക്ക് അറബി ചുവയുള്ളതുകൊണ്ടുമാത്രം ഇസ്ലാമിന് ഇതുകൊണ്ട് നേട്ടമോ കോട്ടമോ ഉള്ളതായി കരുതാനാവില്ല. വിവിധ രംഗങ്ങളിൽ പ്രതിഭാധനരായവർ മുസ്ലിംകളിലു

ണ്ടെന്നും വാസനയും ദിശാബോധവും കഠിനാധ്വാനവും ഉണ്ടെങ്കിൽ ആർക്കും ഏത് മേഖലയിലും ഉയരാമെന്നും വേണമെങ്കിൽ മനസ്സിലാക്കാമെന്നു മാത്രം.

## മാറാട് പുനരധിവാസം

■ സേവന, ദുരിതാശ്വാസ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ജാതി-മത അതിർത്തികൾക്കപ്പുറം നിസ്സീമമായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ കാഴ്ചവെക്കുന്ന ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമിയും സോളിഡാരിറ്റിയും മാറാട് കലാപത്തെ തുടർന്ന് അഭയാർഥികളായ ഒരു സമൂഹത്തിന്റെ പുനരധിവാസത്തിന് വേണ്ടി ഒന്നും ചെയ്തില്ലെന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. അഭയാർഥികൾ മുസ്ലിംകളായിപ്പോയി എന്നതായിരുന്നോ ജമാഅത്ത് അവരെ പരിഗണിക്കാതിരിക്കാൻ കാരണം?

**ടി. നാസിറുദ്ദീൻ ചെരിമ്പലം**

തെറ്റായ പ്രചാരണമാണിത്. മാറാട് രണ്ടാം കലാപം ഉണ്ടായ ഉടനെത്തന്നെ സ്ഥലം സന്ദർശിച്ച മുസ്ലിം സംഘടന നേതാവ് അന്ന് ജമാഅത്തെ ഇസ്ലാമി കേരള അമീറും ഇന്ന് അഖിലേന്ത്യാ ഡെപ്യൂട്ടി അമീറുമായ പ്രഫ. കെ.എ സിദ്ദീഖ് ഹസൻ ആയിരുന്നു. തുടർന്ന് സമാധാന പുനഃസ്ഥാപനത്തിന് സർക്കാറിനോടും ഇതര സംഘടനകളോടും സഹകരിച്ചു പരമാവധി ശ്രമിച്ചതോടൊപ്പം, അഭയാർഥികളുടെ ദുരിതാശ്വാസത്തിനും പുനരധിവാസത്തിനും നിയമസഹായത്തിനും വേണ്ടി വിവിധ മുസ്ലിം സംഘടനകൾ ചേർന്ന് രൂപവത്കരിച്ച സമിതിയുടെ ഭാഗമായി സാധ്യമായതൊക്കെ ചെയ്തു. ഇന്നും ആ ദൗത്യം തുടരുന്നു. മറിച്ച് ചൊരു ധാരണ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് സ്വയം സമുദായ സംരക്ഷകരായി ചമയുന്ന പ്രതിരോധ ജിഹാദുകാരാണ്. സത്യവുമായി അതിന് ബന്ധമില്ല. ■